МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Харківський національний медичний університет

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ

17 квітня 2026 року

м. Харків, Україна

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра гістології, цитології та ембріології
Кафедра анатомії людини, клінічної анатомії
та оперативної хірургії

«Актуальні питання сучасної морфології»

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю, м. Харків, 17 квітня 2026 року

Харків – 2026

УДК 611(082)

А43

Друкується за рішенням вченої ради
Харківського національного медичного університету.
Протокол № 4 від 23.04.2026 р.

Редакційна колегія:
Наконечна Оксана Анатоліївна, докторка медичних наук, професорка
Боягіна Ольга Дмитрівна, докторка медичних наук, професорка
Колісник Ігор Леонідович, доктор медичних наук, професор

Актуальні питання сучасної морфології: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Харків, 17 квітня 2026 року / ред. кол.: О.А. Наконечна, О.Д. Боягіна, І.Л. Колісник. Харків: ХНМУ, 2026. 147 с.

Current Issues in Modern Morphology: Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference with International Participation, Kharkiv, April 17, 2026 / editor. col.: O.A. Nakonechna, O.D. Boiagina, I.L. Kolisnyk. Kharkiv: KhNMU, 2026. 147 p.

У збірці матеріалів конференції «Актуальні питання сучасної морфології» представлені результати наукових досліджень фахівців у галузі морфологічних наук із різних наукових та медичних закладів освіти України й інших країн. Матеріали присвячені сучасним досягненням і перспективам розвитку морфології, інтеграції фундаментальних досліджень із клінічною практикою, удосконаленню методів викладання морфологічних дисциплін та обміну науковим досвідом між дослідниками. Збірка призначена для науковців, викладачів, аспірантів, студентів та всіх зацікавлених.

©Автори, 2026

counterforces. The direction of the resultant is determined by the position of the center of motion in the *nucleus pulposus.* It lies almost along the axis of the vertebral body.

The processes of the vertebrae, in contrast, are subjected to tension exclusively due to muscular forces, the composition and magnitude of which are in turn determined by the magnitude and position of the load. At the same time, many muscles can act in such a way that their force resultant transfers the load onto the corresponding process in the direction of its axis. Flexural loading on the processes occurs primarily during movements of the spinal column. The movements of individual segments are carried out directly by the small joints of the vertebrae; these, however, only partially limit the range of motion. Nevertheless, the decisive reasons for limiting the range of motion are located outside the spinal column (musculature, thoracic cage). By understanding the distribution of forces and the work of the stabilizer muscles, it is possible to prevent recurrent injuries while subsequently forming correct movements and restoring functional mobility.

The study of biomechanics is a tool for increasing the efficiency of the work of specialists in therapy and rehabilitation, for the correct analysis of the causes of posture disorders, for the ability to identify pathological movements, and for orientation within individual treatment programs with the aim of improving the quality of life of patients.

ON THE QUESTION OF EXPERIMENTAL STUDIES OF THE MAXILLO-MANDIBULAR APPARATUS

Tereshchenko A., Ushakova M.

Kharkiv National Medical University,

Kharkiv, Ukraine

Introduction: Consideration of this issue today, during martial law, is one of the key issues for understanding the structure and functions of the maxillofacial

system, which is necessary for the effective treatment of facial injuries, recovery, and maintenance of the health of the victim. It is also used during forensic medical examinations for personal identification (by teeth and jaws).

The aim of the study is a comprehensive examination of the structure, functions, and interaction of the structures of the maxillofacial system using an experiment.

Materials and methods: *Theoretical:* review and analysis of scientific and methodological literature. *Practical:* own research.

Results and conclusions: Conventionally, under the term "Maxillo-mandibular" apparatus, the following functional chain can be defined: the jaw, the temporomandibular joint, teeth, periodontium, tongue, muscles, salivary glands, etc. The study of this functional chain raises many problems. This is connected with the fact that, on the one hand, this functional chain consists of different tissues that have different designs, and on the other hand, solving these problems requires the application of a wider range of research methods. It should be noted that the formulation of questions is often determined by the demands of the clinic. Therefore, theorists and clinicians work in close contact, and working groups consist of specialists from many disciplines.

For jaw orthopedics, the issue of the plasticity of the maxillo-mandibular apparatus is very important. This problem can be solved by removing parts of the functional chain and studying the entire system. At the same time, however, there are numerous dependencies on general and local factors. Experimental deactivation of the masticatory muscles can cause quite significant changes. Adaptations in the reparative phase attract attention.

Today, the influence of statics on the maxillo-mandibular apparatus is still a little-studied issue. The main task is to obtain scientifically substantiated data regarding the functioning of the maxillofacial system in order to improve the diagnosis, prevention, and treatment of maxillofacial pathologies.

OF OOCYTES UNDER CONDITIONS OF EXPERIMENTAL COMBINED STRESS MODEL 129

Pauza D.H., Pauziene N., Rysevaite-Kyguoliene K.

REVIEW OF ANATOMICAL, IMMUNOHISTOCHEMICAL AND ULTRASTRUCTURAL STUDIES OF THE CARDIAC NERVOUS SYSTEM PERFORMED IN KAUNAS' INSTITUTE OF ANATOMY 132

Prus I., Appelhans O.

MODERN APPROACHES TO EXOSOME ADMINISTRATION IN EXPERIMENTAL RAT MODELS: DELIVERY ROUTES AND ORGAN-SPECIFIC DISTRIBUTION..... 135

Sukhonosov R., Halycha M.

BIOMECHANICS OF THE SPINE 138

Tereshchenko A., Ushakova M.

ON THE QUESTION OF EXPERIMENTAL STUDIES OF THE MAXILLO-MANDIBULAR APPARATUS 139

ЗМІСТ 141

Тези доповідей подані в авторській редакції. Відповідальність за достовірність викладених фактів, дотримання принципів академічної доброчесності, оригінальність матеріалів та етичних норм наукових публікацій несуть автори тез доповідей.

The abstracts are presented as submitted by the authors. The authors of the abstracts are responsible for the accuracy of the facts presented, adherence to the principles of academic integrity, the originality of the material, and compliance with the ethical standards of scientific publications.
